

Zmiany w ustawie o VAT obowiązujące od 1 kwietnia 2011 r i 1 lipca 2011 r.

Zakres nowelizacji przepisów ustawy o podatku od towarów i usług jest bardzo obszerny wprowadzony ustawami:

1. Z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy – Prawo o miarach (Dz.U. Nr 64, poz.332),
2. Z dnia 9 czerwca 2011 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług, ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników oraz ustawy o transporcie drogowym (Dz.U. Nr 134 poz.780).

Zmiany w pkt 1 obejmują: opodatkowaniem przekazanie przez podatnika towarów należących do jego przedsiębiorstwa bez wynagrodzenia - upominków w ramach akcji promocyjnych i reklamowych (z wyjątkiem drukowanych materiałów reklamowych i informacyjnych, prezentów o małej wartości – 100 zł na osobę w roku, a także próbek), niezależnie od tego, czy jest związane z prowadzonym przedsiębiorstwem podlegać będzie opodatkowaniu podatkiem VAT, jeżeli przysługiwało, w całości lub w części, prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego przy nabyciu tych towarów.

W zakresie nieodpłatnego świadczenia usług poszerzony został zakres czynności podlegających opodatkowaniu tj. opodatkowaniu podlegać będzie każde nieodpłatne świadczenie usług na cele osobiste podatnika lub jego pracowników oraz wszelkie inne nieodpłatne świadczenie usług, nawet w sytuacji, gdy podatnikowi nie przysługiwało prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego przy nabyciu towarów i usług związanych z tymi usługami.

Nowelizacja wprowadza objęcie zwolnieniem z VAT świadczenia usług polegającego na udostępnianiu świadczeń medycznych pracownikom oraz członkom ich rodzin przez pracodawcę. Zmiana umożliwi skorzystanie z tego zwolnienia także wstecz, tj. za okres od 1 stycznia 2011 r.

Zmienione zostały także zasady rozliczania podatku w obrocie złotem oraz prawami związanymi z emisją gazów cieplarnianych. Powyższa zmiana wprowadza generalną zasadę, zgodnie z którą, obowiązek podatkowy rozliczenia VAT z tytułu dostawy złomu oraz przenoszenia uprawnień do emisji gazów cieplarnianych spoczywa na nabywcy. Nie obowiązują już szczególne przepisy dotyczące powstania obowiązku podatkowego z tytułu dostawy złomu. Obowiązek podatkowy powstawał będzie na zasadach ogólnych.

Zniesiony został obowiązek składania organowi celnemu zabezpieczenia, natomiast konieczne będzie przedstawienie dokumentów potwierdzających rozliczenie kwoty podatku należnego z tytułu importu w deklaracji podatkowej w terminie 4 miesięcy po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy z tytułu importu towarów.

Doprecyzowano przepisy, zgodnie z którymi, w przypadkach gdy dostawa towarów lub świadczenie usług dokonywane będą na terytorium Polski przez podmiot nieposiadający w Polsce siedziby, stałego miejsca zamieszkania lub stałego miejsca prowadzenia działalności, podatnikiem będzie zawsze nabywca towarów lub usługobiorca.

Zmianie uległy również przepisy dotyczące częściowego odliczenia podatku. Ustawodawca odszedł od zakazu odliczania podatku naliczonego, jeżeli udział obrotów opodatkowanych w obrotach ogółem nie przekroczył w poprzednim roku 2% - do podatnika będzie należała decyzja, czy zastosować w tej sytuacji proporcjonalne odliczenie. Zniesiony został również zakaz dokonywania korekty, w przypadkach gdy różnica pomiędzy „proporcją wstępną” a „proporcją wykonaną” będzie mniejsza niż 2%.

Istotną zmianą jest również odstępianie od zakazu odliczania podatku naliczonego w przypadku importu usług, gdy zapłata należności jest dokonywana na rzecz podmiotów mających miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd w tzw. „rajach podatkowych”.

Zmieniono warunki, które spełniać muszą podmioty wykonujące czynności przedstawiciela podatkowego. Grono podmiotów upoważnionych do pełnienia tej funkcji zostało rozszerzone o agencje celne.

Złagodzone wymogi dokumentacyjne pozwalające na wyłączenie spod zakresu pojęcia WDT przemieszczeń towarów na teren innego kraju Wspólnoty, skąd następnie dokonywany jest eksport.

Podmioty niezarejestrowane w Polsce jako podatnicy VAT czynni, na rzecz których następować będzie dostawa towarów lub świadczenie usług na terytorium kraju będą zobowiązane do zapłaty podatku na zasadach ogólnych, tj. w terminie do 25. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy. Obecnie obowiązuje w tym zakresie przepis

szczególny, zgodnie z którym płatność powinna nastąpić w ciągu 14 dni od daty powstania obowiązku podatkowego.

Nowelizacja wprowadza też znaczną dogodność w postaci możliwości zwrotu VAT podróżnym w formie bezgotówkowej.

Uproszczone procedury przejścia przez rolnika ryczałtowego na rozliczanie podatku według zasad ogólnych (wymóg dotyczy tylko dokonania zgłoszenia rejestracyjnego).

Ustawa wymieniona w pkt 2 o zmianie VAT dotyczy dostosowania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług do rozporządzenia Rady Unii Europejskiej nr 282/2011 z dnia 15 marca 2011 r. ustanawiającego środki wykonawcze do dyrektywy Rady 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej a także doprecyzowania katalogu odpadów przetwarzalnych, które są objęte tzw. mechanizmem odwróconego obciążenia oraz uproszczenia rozliczeń dokonywanych w walucie obcej przez podatników świadczących usługi wstępu na imprezy masowe jak i uproszczenia rejestracji i rozliczania podatku VAT przez podmioty zagraniczne świadczące w Polsce okazjonalne przewozy drogowe osób pojazdami zarejestrowanymi za granicą.

Od 1 lipca 2011 r., przez „eksport towarów” rozumieć należy potwierdzony przez urząd celny określony w przepisach celnych wywóz towarów z terytorium kraju poza terytorium Unii Europejskiej w wykonaniu czynności określonych w art. 7 ustawy VAT, jeżeli wywóz jest dokonany przez nabywcę mającego siedzibę poza terytorium kraju, lub na jego rzecz, z wyłączeniem towarów wywożonych przez samego nabywcę dla celów wyposażenia lub zaopatrzenia statków rekreacyjnych oraz turystycznych statków powietrznych lub innych środków transportu służących do celów prywatnych.

Sprecyzowano pojęcie „usług elektronicznych” - należy rozumieć usługi świadczone drogą elektroniczną, o których mowa w art. 7 rozporządzenia nr 282/2011 do dyrektywy VAT.

Kolejną ważną zmianą, dostosowującą ustawę VAT do rozporządzenia nr 282/2011, jest zmiana polegająca na tym, że podatnicy oraz osoby prawne niebędące podatnikami mogą wybrać opodatkowanie wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów przez złożenie pisemnego oświadczenia o takim wyborze lub podanie dokonującemu dostawy towarów numeru. Wybór opodatkowania wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów będzie wiążący dla podmiotu, nadal jak dotychczas, 2 lata.

Zmiana związana jest także z definicją takich pojęć jak siedziba działalności gospodarczej, stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, stałe miejsce zamieszkania, zwykłe miejsce pobytu oraz regulacji dotyczących świadczenia usług transportu towarów na rzecz polskich podatników lub podatników z krajów trzecich, w sytuacji gdy transport jest wykonywany w całości na terytorium kraju lub poza terytorium Unii Europejskiej.

Doprecyzowano katalog odpadów przetwarzalnych, które są objęte mechanizmem odwróconego obciążenia – opodatkowania u nabywcy. W odróżnieniu od stanu prawnego obowiązującego przed wejściem w życie zmiany, katalog ten jest szerszy i nie dotyczy tylko złomu metali.

Ustawa o VAT wprowadza zmiany o charakterze upraszczającym, dotyczące przeliczania kursów przy usługach wstępu na imprezy masowe.

Do ustawy dodano rozdział 7a dotyczący szczególnej procedury w zakresie świadczenia usług międzynarodowego okazjonalnego przewozu drogowego osób. Procedura ta dotyczy podatników posiadających siedzibę działalności gospodarczej, stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, z którego świadczą te usługi, a w przypadku braku takiej siedziby lub stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej posiadają stałe miejsce zamieszkania albo zwykłe miejsce pobytu na terytorium innego niż terytorium kraju państwa członkowskiego, świadczących wyłącznie usługi międzynarodowego przewozu drogowego, polegające na okazjonalnym przewozie osób autobusami zarejestrowanymi na terytorium innego niż terytorium kraju państwa członkowskiego. Przewiduje ona możliwość skorzystania z uproszczonej rejestracji w zakresie identyfikacji podatkowej dla celów podatku VAT tych podatników oraz uproszczonego rozliczania podatku w odniesieniu do świadczonych przez nich wskazanych wyżej usług. Warunkiem skorzystania z tej procedury jest niekorzystanie przez tych podatników z możliwości odliczenia podatku naliczonego, otrzymania zwrotu podatku lub zwrotu różnicy podatku.